

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

**МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

Освітній рівень перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

Автори:

Матяш М.М. - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця.

Філоненко М.М. - докторка психологічних наук, професорка, деканка медико-психологічного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Луньов В.Є. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Скоробогатова О.В. - кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри, професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Історія, школи, методологія та основні поняття клінічної психології.

(практичне заняття – 4 години)

Мета заняття: Розкрити актуальність та сформуванати мотивацію вивчення дисципліни «Клінічна психологія» для майбутніх ерготерапевтів-реабілітологів спеціальності 227 «Фізична реабілітація. Ерготерапія», розглянути основні поняття та концепції психології здоров`я.

План заняття:

1. Поняття, зміст клінічної психології.
2. Основні поняття клінічної психології. Клінічна психологія в системі наук.
3. Предмет, об'єкт клінічної психології.
4. Завдання курсу «клінічна психологія» в фізичній реабілітації.
5. Клінічна психологія в парадигмі основних психологічних напрямків.
6. Клінічна психологія як складова медицини.

Ключові поняття: здоров`я, клінічна психологія, психопатологія, , поведінка.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Історія психоаналітичної думки. Зародження психоаналізу. Початок клінічної практики З.Фрейда та робота навколо проблеми істерії.
2. Вплив французької школи Жана Шарко.
3. З.Фрейд та Йозеф Брейер - «народження» психоаналізу.
4. Класична теорія потягів З. Фрейда;
5. Его-психологія;
6. Теорії об'єктних відносин (британська школа);
7. Структурний психоаналіз Ж. Лакана; Селф-психологія Х. Кохута;
8. Інтерперсональний психоаналіз (Г.С. Салліван, Клара Томпсон)
9. Інтерсуб'єктивний підхід (Р. Столорю);
10. Адлеріанство;
11. Юнгіанство.

Рекомендована література:

1. Ільїна Н.М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 163 с.
2. Nadejda Petrova Madjirova Psychopathology | Source: Medical University of Plovdiv. <https://mu-plovdiv.ho/wp-content/uploads/2016/12/PsvchopathologvMadjirova.pdf>
3. Lexicon of psychiatric and mental health terms author World Health Organization | Source: World Health Organization: WHO <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/39342/924154466X.pdf;isessi>

onid =25D234E472CFEDF368AA7421B5461 A33?sequence=1 Федосова Л. О. Клінічна психологія : навч. посіб. / Л. О. Федосова. —ьК.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. — 248 с.

4. Луньов В.Є. Основи психодіагностики в соціальній сфері та клінічній практиці: навчальний посібник – Hamilton: Accent Graphics Communications – К.: Інтерсервіс, 2017. – 286 с.
5. Андрущенко В. П. Философско-психологические проблемы методологии познания психики [Електронний ресурс] / В. П. Андрущенко, Т. С. Яценко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12 : Психологічні науки. - 2012. - Вип. 36. - С. 7-20. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_012_2012_36_3
6. Рассказова Е.И., Неяскина Ю.Ю., Леонтьев Д.А., Ширяева О.С. Диагностика качества жизни в психотерапии: апробация русскоязычной версии методики М. Фриша // Консультативная психология и психотерапия. 2019. Том 27. № 1. С. 8–29. doi:10.17759/cpp.2019270102

Тема № 2. Клініко-психологічні аспекти функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ)

(практичне заняття – 5 годин)

Мета заняття: Ознайомити студентів із міжнародними класифікаціями захворювань, навчити студентів взаємодіяти із різними джерелами інформації про здоров'я.

План заняття:

1. Історія та передумови створення міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
2. Компоненти міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ)
3. Практичні аспекти використання міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
4. Міжнародні класифікації ВООЗ в системі комплексної реабілітації.
5. Порушень життєдіяльності та їх оцінка.
6. Засоби оцінки функціонування дитини

Ключові поняття: Міжнародна класифікація функціонування, порушень життєдіяльності, класифікації ВОЗ, порушення життєдіяльності, оцінка якості життя.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Операціоналізований психодинамічний діагноз: передумови, принципи.
2. Діагностика за Н.Мак-Вільямс.
3. Діагнози Крепеліна: неврози і психози.
4. Діагностичні категорії Его-психології: симптоматичний невроз, невротичний характер, психоз.
5. Діагноз з точки зору об'єктних відносин: погранична психопатологія. Специфічні вимірювання спектра "невротик - пограничний - психотик".
6. Основні поняття психоаналіза: витіснення; факсація та регресія; лібідо; сублімація;
7. Едипів комплекс; ідентифікація;
8. Проекція та інтроєкція;
9. Інтерналізація та екстерналізація;
10. Негативна терапевтична реакція.
11. Несвідоме; топіка і динаміка психічних процесів;
12. Пізнання несвідомого;
13. Сновидіння, архаїка сновидінь.
14. Механізми психологічних захистів та компенсаторні механізми (З.Фройд, Г.Фройд, А.Адлер).
15. Топографічна модель психічного апарату.
16. Перша топіка: несвідоме, передсвідоме і свідомість, цензура.

Рекомендована література:

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ. https://moz.gov.Ua/uploads/1/5262-dn_20180523_981_dod_1.pdf
2. Мальцев С. Б. Оценка ежедневной активности, участия в жизни общества и качества жизни, http://manuals.sdc-eu.info/library/12_t2.pdf
3. Психодіагностичні моделі в практиці клінічного психолога: Навчальний посібник (частина перша) / В.Є. Луньов, К.В. Аймедов, Д.М. Корошніченко / заг.ред В.Є. Луньова – Одеса: ОНМедУ, 2015 – 296 с.
4. Ільїна Н.М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 177 с.
5. Lexicon of psychiatric and mental health terms author World Health Organization | Source: World Health Organization: WHO <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/39342/924154466X.pdf;jsessionid=25D234E472CFEDF368AA7421B5461A33?sequence=1>

Тема № 3. Клініко-психологічні аспекти норми та патології. Системи класифікацій психічних та поведінкових розладів МКХ-10, DSM-V, PDM-2. (практичне заняття – 4 години)

Мета заняття: Розкрити клінічні та психологічні аспекти понять «норма» та «патологія», ознайомити студентів із міжнародними класифікаціями

захворювань та проаналізувати принципи їх формування, встановити зв'язок між різними класифікаціями.

План заняття:

1. Історія та передумови створення Міжнародної класифікації хвороб 10-го перегляду (МКХ-10).
2. Принципи кодування захворювань по системі МКХ на прикладі захворювань блоку F.
3. Практичні аспекти застосування Міжнародної класифікації хвороб в системі охорони здоров'я.
4. Історія та передумови створення Діагностичного та статистичного посібника з психічних розладів 5-го перегляду (DSM-5).
5. Практичні аспекти застосування Діагностичного та статистичного посібника з психічних розладів (DSM-5).
1. Історія та передумови створення Психодинамічного діагностичного посібника 2-го перегляду (PDM-2), осі P, M, S
6. Практичні аспекти застосування Психодинамічного діагностичного посібника PDM-2.

Ключові поняття: МКХ-10, DSM, PDM-2, психічні розлади, розлади зрілої особистості, поведінкові розлади, клінічні розлади.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Психосоматичні розлади. ОПД-2 вісь 1 «Досвід захворювання та передумови лікування».
2. Невротичний, пограничний, психотичний рівні організації особистості.
3. ОПД-2 вісь IV «Структура».
4. Структура та структурні розлади. Інтеграція.
5. Класична техніка психоаналітичного інтерв'ю.
6. Структурне інтерв'ю за Кернбергом.
7. Теорія психодинамічного інтерв'ю. Діагностичні рівні та технічні стратегії інтерв'ю в ОПД-2, фази
8. Операціоналізований психодинамічний діагноз: передумови, принципи.

Рекомендована література:

1. Diagnostic and statistical manual of mental disorders fifth edition DSM-5
<https://edn.websiteeditor.net/30fl1123991548a0af708722d458e476/files/ur>loaded/PSM%2520V.pdf>
2. Міжнародний класифікатор хвороб МКХ 10.
<https://uk.wikipedia.org/wiki/МКХ10:КласУ.Розладипсихікитаповедінки>
3. Руководство по психодинамической диагностике. PDM-2. В 2-х томах - Витторио Линджарди, Нэнси Мак-Вильямс (978-5-86375-249-5):
<https://akonit.net/341316-rukovodstvo-po-psihodinamicheskoi-diagnostike-pdm-2-v-2-h-tomah>

4. Поддубный С. К. Психология болезни и инвалидности: учебное пособие // С. К. Поддубный, С. Г. Куртев. – Омск: Изд-во СибГУФК, 2015. – 248 с.
5. Nadejda Petrova Madjirova Psychopathology | Source: Medical University of Plovdiv. <https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/12/Psychopathology-Madjirova.pdf>
6. Федосова Л. О. Клінічна психологія : навч. посіб. / Л. О. Федосова. —К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. — 248 с.

Тема № 4. Клініко-психологічні аспекти внутрішньої картини хвороби та якості життя

(практичне заняття – 6 годин)

Мета заняття: Ознайомити студентів із поняттям «внутрішня картина хвороби» (ВКХ), проаналізувати зміни в ВКХ залежно від ураження певних органів та систем.

План заняття:

1. Психологічні аспекти невротичних симптомів.
2. Психіатричні аспекти невротичних симптомів
3. Психоаналітичні аспекти невротичних симптомів.
4. Типи реагування на хворобу як основа формування внутрішньої картини хвороби.
5. Класифікація та аспекти формування копінг-поведінки у пацієнтів.
6. Когнітивні, поведінкові та емоційні копінг-стратегії
7. Адаптивні, умовно-адаптивні та дезадаптивні копінг.
8. Операціоналізована психодинамічна діагностика (ОПД-2) в системі комплексної реабілітації.

Ключові поняття: невроз, картина хвороби, копінг, ОПД-2, структурні розлади.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Фіксація на травмі. Специфіка реакцій на психічну травму в залежності від віку.
2. Вивчена безпорадність і пошукова активність.
3. Копінг поведінка і захисні механізми особистості.
4. Посттравматичний стресовий розлад: моделі та діагностика.
5. Формування віктимності: теорії та моделі.
6. Специфіка клінічного психоаналізу.
7. Психоаналітичне розуміння невротичних симптомів. Патогенний конфлікт.
8. Втеча у хворобу. Внутрішня картина хвороби.
9. Опір. Вигода від хвороби.

10. Психоаналіз процесів соматизації (К.Смаджа).
11. Психосоматичні розлади. ОПД-2 вісь 1 «Досвід захворювання та передумови лікування».
12. Невротичний, пограничний, психотичний рівні організації особистості.
13. ОПД-2 вісь IV «Структура».
14. Структура та структурні розлади. Інтеграція.
15. Класична техніка психоаналітичного інтерв'ю.
16. Структурне інтерв'ю за Кернбергом.
17. Теорія психодинамічного інтерв'ю. Діагностичні рівні та технічні стратегії інтерв'ю в ОПД-2, фази
18. Операціоналізований психодинамічний діагноз: передумови, принципи.
19. Діагностика за Н.Мак-Вільямс.
20. Діагнози Крепеліна: неврози і психози.
21. Діагностичні категорії Его-психології: симптоматичний невроз, невротичний характер, психоз.
22. Діагноз з точки зору об'єктних відносин: погранична психопатологія. Специфічні вимірювання спектра "невротик - пограничний - психотик".

Рекомендована література:

1. Ван дер Харт. Призраки прошлого. Структурная диссоциация и терапия последствий хронической психической травмы. М.: Когито-Центр, 2016. - — 496 с. <https://psyfactor-self.ru/archives/3273>
2. Мальцев С. Б. Оценка ежедневной активности, участия в жизни общества и качества жизни. http://manuals.sdc-eu.info/library/12_t2.pdf
3. Психодіагностичні моделі в практиці клінічного психолога: Навчальний посібник (частина перша) / В.Є. Луньов, К.В. Аймедов, Д.М. Корошніченко / заг.ред В.Є. Луньова – Одеса: ОНМедУ, 2015 – 296 с.
4. Рассказова Е.И., Неяскина Ю.Ю., Леонтьев Д.А., Ширяева О.С. Диагностика качества жизни в психотерапии: апробация русскоязычной версии методики М. Фриша // Консультативная психология и психотерапия. 2019. Том 27. № 1. С. 8–29. doi:10.17759/cpp.2019270102
5. Поддубный С. К. Психология болезни и инвалидности: учебное пособие // С. К. Поддубный, С. Г. Куртев. - Омск: Изд-во СибГУФК, 2015. - 248 с.
14 Васильева Н. Клинический психоанализ: эффективность терапевтического подхода. Режим доступа: <http://rl-online.ru/2008/12007/12007152164.pdf>
6. Роберт Столороу, Бернард Брандшафт, Джордж Атвуд Клинический психоанализ. Интерсубъективный подход / Пер. с англ.— М., «Когито-Центр», 1999. — 252 с. https://psychoanalitik.by/wpcontent/uploads/robert_stolorou_bernard_brandshatt_d/hordzh_atvud_klinicheski_y_psihoanaliz_intersubektivnyu_podhod_-_1999.pdf

7. Журнал Практической Психологии и Психоанализа. Клинический психоанализ. Режим доступа:
<http://psyjournal.ru/rubrics/klinicheskiypsichoanaliz> Смаджа К. І Психоанализ процессов соматизации. <http://psyjournal.ru/articles/psichoanaliz-processov-somatizacii>

Тема № 5. Психодіагностичні моделі в практиці фізичної терапії та ерготерапії.

(практичне заняття – 5 години)

Мета заняття: Ознайомити студентів із етапами взаємодії «лікар-пацієнт», навчити формувати план програми реабілітації та проаналізувати критерії оцінки успішності запропонованих програм.

План заняття:

1. Історія формування психодіагностичних моделей.
2. Мета та завдання психодіагностики.
3. Аспекти формування батареї психодіагностичних методів.
4. Закономірності установки рапорту в контексті взаємодії «реабілітолог-пацієнт»
5. Класична техніка інтерв'ю як засіб попередньої психодіагностики.
6. Діагностичні критерії психодіагностичних методів.
7. Діагностичні рівні в операціоналізованій психодинамічній діагностиці.
8. Технічні стратегії інтерв'ю в операціоналізованій психодинамічній діагностиці
9. Загальні аспекти багатоосьової психологічної діагностики
10. Симптоматична та структурноособистісна вісі діагностики
11. Медична, соціальна та інтегративна вісі діагностики.

Ключові поняття: клінічне інтерв'ю, асоціації, психосоматика, неврози, психози.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Теорія психодинамічного інтерв'ю. Діагностичні рівні та технічні стратегії інтерв'ю в ОПД-2, фази
2. Операціоналізований психодинамічний діагноз: передумови, принципи.
3. Діагностика за Н.Мак-Вільямс.
4. Діагнози Крепеліна: неврози і психози.
5. Діагностичні категорії Его-психології: симптоматичний невроз, невротичний характер, психоз.

6. Діагноз з точки зору об'єктних відносин: погранична психопатологія. Специфічні вимірювання спектра "невротик - пограничний - психотик".
7. Основні процедури аналізу: Конфронтація. Прояснення (Кларифікація). Інтерпретація. Ретельна проробка.

Рекомендована література:

1. The Oxford Handbook of Clinical Psychology.
<http://docshare04.docshare.tips/files/28023/280238870.pdf>
2. Структурное интервью при изучении нарушений личности. Режим доступа: http://10-cabinet.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=131
3. Психодіагностичні моделі в практиці клінічного психолога: Навчальний посібник (частина перша) / В.Є. Луньов, К.В. Аймедов, Д.М. Корошніченко / заг.ред В.Є. Луньова – Одеса: ОНМедУ, 2015 – 315 с.
4. Поддубный С. К. Психология болезни и инвалидности: учебное пособие // С. К. Поддубный, С. Г. Куртев. – Омск: Изд-во СибГУФК, 2015. – 270 с.
5. Федосова Л. О. Клінічна психологія : навч. посіб. / Л. О. Федосова. —К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. — 270 с.
6. Операционализиованная Психодинамическая Диагностика (ОПД)-2. Руководство по диагностике и планированию терапии. - М.: Академический проект; Культура, 2011.- 454 с. <http://kholina.ru/?p=2335>
7. Структурное интервью при изучении нарушений личности. Режим доступа: http://10-cabinet.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=131

Тема № 6. Психологічні засади фокусу та планування реабілітаційних програм

(практичне заняття – 4 години)

Мета заняття: Ознайомити студентів із принципами планування психотерапевтичної роботи із пацієнтами, проаналізувати психотерапевтичні нормативи на прикладі стандартів світових та європейських федерацій.

План заняття:

1. Планування лікування в контексті комплексної допомоги.
2. Терапевтичні цілі комплексу реабілітаційних заходів.
3. Оцінка ефективності реабілітаційних заходів.
4. Прикладні аспекти формування комплексу психотерапевтичних заходів.
5. Оцінка психотерапевтичних нормативів.

6. Досвід світових та європейських федерацій в системі комплексної реабілітації.

Ключові поняття: конфронтація, інтерпритація, психотерапія, опір пацієнта, ригідність, норматив.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Основні процедури аналізу: Конфронтація. Прояснення
2. (Кларифікація). Інтерпретація. Ретельна проробка.
3. Аналіз-орієнтована психотерапія. Суппорт-орієнтована психотерапія. Інсайт-орієнтована психотерапія.
4. Опір пацієнта. Клінічні прояви опору.
5. Компоненти класичної психоаналітичної техніки.
6. Вибір фокусу і планування лікування на основі осі I ОПД-2.
7. Визначення фокусу відповідно до осі 11-I V ОПД-2.
8. Оцінка ефективності. Модель визначення та вимірювання змін (згідно ОПД-2).
9. Стандарти якості психоаналітичних гісихотерапій.
10. Експертна оцінка германських психотерапевтичних нормативів.
11. Стандарти світових та європейських федерацій психоаналітичних терапій.

Рекомендована література:

1. Роберт Столороу, Бернард Брандшафт, Джордж Атвуд Клинический психоанализ. Интерсубъективный подход / Пер. с англ.— М., «Когито-Центр», 1999. — 252 с. https://psychoanalitik.by/wp-content/uploads/robert_stolorou_bernard_brandshaft_dzhordzh_atvud_klinicheskij_psihoanaliz_intersubektivnyy_podhod_-_1999.pdf
2. Операционализи́рованная Психодинамическая Диагностика (ОПД)-2. Руководство по диагностике и планированию терапии. – М.: Академический проект; Культура, 2011. – 454 с. <http://kholina.ru/?p=2335>
3. Яценко Т. С. Структурно-функціональний аналіз семантики комунікатів в глибинно-корекційному процесі [Електронний ресурс] / Т. С. Яценко, О. В. Педченко, О. В. Овчаренко // Психолінгвістика. - 2012. - Вип. 10. - С. 159-169. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2012_10_22
4. Яценко Т. Особливості внутрішньої динаміки психіки та її врахування у діагностико-корекційному процесі / Т. Яценко // Психологія особистості. - 2011. - № 1. - С. 78-85. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/По_2011_1_12
5. Психосоматична медицина та загальна практика. <https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/index>

6. Модели психоаналитической психотерапии, <http://opo.od.ua/library/163-modeli-psyhoanaliticheskoi-psyhoterapii>
7. Особенности взаимоотношений с психосоматическим пациентом в рамках психоаналитической психотерапии.
[http://psyjournal.ru/articles/osobennosti-vzairnootnosheniy-s-psyhosornaticheskimpac1eи\)т-у-гатка1т-р8ПюапаНйс1те5коу](http://psyjournal.ru/articles/osobennosti-vzairnootnosheniy-s-psyhosornaticheskimpac1eи)т-у-гатка1т-р8ПюапаНйс1те5коу)
8. Терапевтический сеттинг в психоанализе и психотерапии.
<http://psyjournal.ru/articles/terapevticheskiy-settins-v-psyhoanalize-i-psyhoterapii>

Теми доповідей, рефератів та презентацій:

1. Психологічні особливості хворих з різною патологією Психологічні особливості хворих з онкологічною патологією Роль преморбідно-особистісних особливостей у формуванні внутрішньої картини хвороби
2. Основні форми порушень пізнавальних психічних процесів
3. Розлади сенсорної сфери
4. Розлади пам'яті та уваги
5. Порушення мислення
6. Патологія психічних процесів
7. Патологія емоцій
8. Розлади волі
9. Порушення самосвідомості
10. Розлади особистості та їх класифікація
11. Психічні захворювання та їх патопсихологічні синдроми
12. Шизофренічний синдром
13. Афективно-ендогенний синдром
14. Форми інтелектуального дефекту: деменція, олігофренічний синдром
15. Психогенні розлади
16. Психогенно-психотичний синдром
17. Психогенно-невротичний синдром
18. Посттравматичний стресовий розлад
19. Психічні розлади в онтогенезі
20. Затримка психічного розвитку
21. Феноменологічний принцип обстеження хворого
22. Первинне інтерв'ю, психологічне консультування
23. Експериментально-психологічні методи дослідження
24. Клінічні прояви психічної норми та патології.

Питання для поточного контролю та самоконтролю:

1. Історія психоаналітичної думки. Зародження психоаналізу. Початок клінічної практики З.Фрейда та робота навколо проблеми істерії.
2. Вплив французької школи Жана Шарко.
3. З.Фрейд та Йозеф Брейер - «народження» психоаналізу.

4. Класична теорія потягів З. Фрейда;
5. Его-психологія;
6. Теорії об'єктних відносин (британська школа);
7. Структурний психоаналіз Ж. Лакана; Селф-психологія Х. Кохута;
8. Інтерперсональний психоаналіз (Г.С. Салліван, Клара Томпсон)
9. Інтерсуб'єктивний підхід (Р. Стolorou);
10. Адлеріанство;
11. Юнгіанство.
12. Основні поняття психоаналіза: витіснення; факсація та регресія; лібідо; сублімація;
13. Едипів комплекс; ідентифікація;
14. проекція та інтроекція;
15. інтерналізація та екстерналізація;
16. негативна терапевтична реакція.
17. Несвідоме; топика і динаміка психічних процесів;
18. пізнання несвідомого;
19. сновидіння, архаїка сновидінь.
20. Механізми психологічних захистів та компенсаторні механізми (З.Фрейд, Г.Фрейд, А.Адлер).
21. Топографічна модель психічного апарату.
22. Перша топика: несвідоме, передсвідоме і свідомість, цензура.
23. Друга топика: Я, Над-Я, Воно (структурна модель).
24. Особливості внутрішньої динаміки психіки та її врахування у діагностико-корекційному процесі (Т.С.Яценко).
25. Основні теорії розвитку в психоаналізі: стадіальність розвитку за З.Фрейдом; лінії розвитку за Г. Фрейд;
26. розвиток об'єктних відносин;
27. Концепція витіснення травматичних переживань.
28. Нав'язливе повернення і фіксація травми.
29. Психодинаміка травми.
30. Вторинні психічні травми. Механізм репарації вторинної травми.
31. Власна робота горя.
32. Соматизація психічної травми.
33. Механізм конверсії психічної травми.
34. Фіксація на травмі. Специфіка реакцій на психічну травму в залежності від віку.
35. Вивчена безпорадність і пошукова активність.
36. Копінг поведінка і захисні механізми особистості.
37. Посттравматичний стресовий розлад: моделі та діагностика.
38. Формування віктимності: теорії та моделі.
39. Специфіка клінічного психоаналізу.
40. Психоаналітичне розуміння невротичних симптомів. Патогенний конфлікт.
41. Втеча у хворобу. Внутрішня картина хвороби.
42. Опір. Вигода від хвороби.
43. Психоаналіз процесів соматизації (К.Смаджа).
44. Психосоматичні розлади. ОПД-2 вісь 1 «Досвід захворювання та передумови лікування».

45. Невротичний, пограничний, психотичний рівні організації особистості.
46. ОПД-2 вісь IV «Структура».
47. Структура та структурні розлади. Інтеграція.
48. Класична техніка психоаналітичного інтерв'ю.
49. Структурне інтерв'ю за Кернбергом.
50. Теорія психодинамічного інтерв'ю. Діагностичні рівні та технічні стратегії інтерв'ю в ОПД-2, фази
51. Операціоналізований психодинамічний діагноз: передумови, принципи.
52. Діагностика за Н.Мак-Вільямс.
53. Діагнози Крепеліна: неврози і психози.
54. Діагностичні категорії Его-психології: симптоматичний невроз, невротичний характер, психоз.
55. Діагноз з точки зору об'єктних відносин: погранична психопатологія. Специфічні вимірювання спектра "невротик - пограничний - психотик".
56. Основні процедури аналізу: Конфронтація. Прояснення (Кларифікація). Інтерпретація. Ретельна проробка.
57. Аналіз-орієнтована психотерапія. Суппорт-орієнтована психотерапія. Інсайт-орієнтована психотерапія.
58. Опір пацієнта. Клінічні прояви опору.
59. Компоненти класичної психоаналітичної техніки.
60. Вибір фокусу і планування лікування на основі осі I ОПД-2.
61. Визначення фокусу відповідно до осі I I V ОПД-2.
62. Оцінка ефективності. Модель визначення та вимірювання змін (згідно ОПД-2).
63. Стандарти якості психоаналітичних гісихотерапій.
64. Експертна оцінка германських психотерапевтичних нормативів.
65. Стандарти світових та європейських федерацій психоаналітичних терапій.